

POSZUKIWANIE OSÓB ZAGINIONYCH

Co kryje się pod pojęciami stosowanymi w tym zakresie przez policję ?

Poszukiwanie osoby, której zaginięcie zgłoszono policji - to zespół wszelkich dostępnych w tym zakresie czynności stosowanych przez policję, mających na celu odnalezienie tej osoby.

Zaginięcie osoby - zaistnienie zdarzenia o charakterze nagłym, uniemożliwiającym ustalenie miejsca pobytu osoby i zapewnienie ochrony jej życia, zdrowia lub wolności.

Jakie są przyczyny zaginięć oraz jakimi kryteriami kieruje się policja przy wstępnej ocenie okoliczności zaginięcia?

Policja ze względu na okoliczności zaginięcia i rodzaj wykonywanych czynności poszukiwawczych, wyróżnia 2 kategorie osób zaginionych.

Do kategorii I zostały zaliczone osoby, które opuściły nagle ostatnie miejsce pobytu w okolicznościach uzasadniających podejrzenie:

- § popełnienia na ich szkodę przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności (np. zabójstwo, uprowadzenie w celu zmuszania do uprawiania prostytucji) albo;
- § zagrożenia dla ich życia, zdrowia lub wolności.

Sytuacje te dotyczą w szczególności zdarzeń:

- a) wskazujących na realną możliwość popełnienia samobójstwa,
- b) gdy zgłoszono zaginięcie osoby nieletniej do lat 15, po raz pierwszy,
- c) z udziałem osób, które z powodu wieku, choroby, upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych nie może kierować swoim postępowaniem albo wymaga opieki lub pomocy innych osób.

Do kategorii II zaliczono osoby, które opuściły ostatnie miejsce swojego pobytu w okolicznościach, które nie wymagają zapewnienia ochrony życia osób zaginionych, w tym szczególnie takie które:

- § opuściły ostatnie miejsce pobytu z własnej woli, (np. ucieczki nieletnich z domów rodzinnych, domów dziecka, placówek opiekuńczych, choroby psychicznej zaginionych),
- § wcześniej wykazywały niezadowolenie ze swojej sytuacji życiowej (np. następstwa nieporozumień rodzinnych),
- § zabrały rzeczy osobiste (np. świadome zerwanie więzi ze środowiskiem).

Jakie czynności podejmuje policja po otrzymaniu informacji o zaginięciu osoby?

Policja podejmuje poszukiwanie osoby zaginionej po otrzymaniu informacji o jej zaginięciu. Dużą wagę przywiązuje do poszukiwań osób, które ze względu na stan zdrowia lub wiek (małe dzieci, osoby starsze i nieporadne) mogą stać się ofiarami przestępstw. W takich przypadkach policyjne działania prowadzone są niezwłocznie i w zakresie zmierzającym do szybkiego odnalezienia osoby.

W zależności od okoliczności, w których osoba zaginęła oraz od kategorii do której została ona zaliczona, policjant postępuje zgodnie z przepisami służbowymi obowiązującymi w tym zakresie.

W przypadku osób zaliczonych do kategorii I, niezależnie od tego, czy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa, policja podejmuje m.in. następujące działania:

- rejestruje informacje o osobie zaginionej i jej fotografię w ogólnokrajowej policyjnej bazie danych,
- dokonuje penetracji terenu ostatniego miejsca pobytu osoby zaginionej z wykorzystaniem środków technicznych, psów policyjnych, podmiotów pozapolicyjnych (płetwonurkowie, strażacy itp.),
- zabezpiecza ślady i dowody, w tym także oznacza kod genetyczny osoby zaginionej,
- dokonuje rozpytania osób, które ostatnie miały kontakt z zaginionym,
- dokonuje sprawdzenia szpitali, pogotowia ratunkowego lub opiekuńczego, izb dziecka, noclegowni, zakładów prawnej izolacji itp.
- publikuje komunikaty prasowe oraz wewnątrzpolicyjne fotokomunikaty poszukiwawcze.

Niezależnie od realizacji powyższych przedsięwzięć, w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, podejmuje się czynności określone w przepisach procedury karnej polegające również na wszczęciu postępowania przygotowawczego.

Osoby, którym w chwili zgłoszenia o zaginięciu nie grozi realne niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia są poszukiwane wg opracowanych stosownych procedur uwzględniających okoliczności zaginięcia. Informacje o zaginięciu, fotografie i rysopisy rejestrowane są w ogólnokrajowym systemie informatycznym policji. Ustalenie miejsca pobytu tych osób następuje z reguły w wyniku legitymowania lub sprawdzania dokumentów kierującego pojazdem.

Kierując się do najbliższej jednostki policji w celu zgłoszenia zaginięcia osoby należy być przygotowanym, że policjant poprosi o:

1. podanie pełnych danych personalnych osoby zaginionej;
2. aktualne zdjęcie osoby zaginionej;
3. podanie cech wyglądu zewnętrznego z uwzględnieniem posiadanych znaków szczególnych;
4. opisu ubioru w chwili zaginięcia z uwzględnieniem znaków firmowych;
5. oznaczenie grupy krwi;
6. opisanie przedmiotów posiadanych w chwili zaginięcia;
7. podanie miejsca i okoliczności zaginięcia;
8. rodzaju chorób, nałogów oraz charakter nawyków i skłonności, z uwzględnieniem prób samobójczych;
9. określenie prawdopodobnych przyczyn zaginięcia, w kontekście sytuacji rodzinnej, zawodowej, konfliktów, wypowiedzi, pozostawionych listów;
10. podanie adresów osób i instytucji, do których mogła udać się osoba zaginiona.

Co należy do obowiązków policjanta, który otrzymał informację o zaginięciu osoby?

1. niezwłocznie przyjąć zgłoszenie o zaginięciu osoby
2. zarejestrować osobę zaginioną w policyjnym systemie
3. utrzymywać stały kontakt z rodziną osoby zaginionej oraz udzielać im informacji o stanie i przebiegu poszukiwań
4. na żądanie osoby uprawnionej wydaje potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia
5. poinformowanie osoby zawiadamiającej o najbliższym punkcie lub siedzibie organizacji udzielającej pomocy prawnej lub psychologicznej rodzinom osób zaginionych.

Jakie prawa mają rodziny osób zaginionych?

1. Zawiadomienie o zaginięciu osoby można zgłosić w najbliższej jednostce policji
2. Prawo do kontaktu z policjantem prowadzącym poszukiwanie oraz dozwolonych prawem informacji o stanie i przebiegu poszukiwań
3. Żądania wydania potwierdzenia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu.